

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในหลายประเทศที่มีความสวยงามทางธรรมชาติและมีประวัติศาสตร์วัฒนธรรม อันเก่าแก่ที่ถูกถ่ายทอดและสั่งสมกันมา กิจกรรมการจัดการท่องเที่ยว จึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับคามนิยมและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนจำนวนมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่สร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้, การพัฒนาคุณภาพชีวิต, การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ฯลฯ ทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นถูกใช้เป็นกลยุทธ์หนึ่งของรัฐในการสร้างรายได้เพื่อการพัฒนาประเทศ ด้วยทำเลที่ตั้งของประเทศไทยที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางท่องเที่ยวที่เป็นข้อได้เปรียบคู่แข่งทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากนโยบายต่างๆ ของรัฐ เช่น นโยบายปีการท่องเที่ยวไทย เป็นต้น แต่ทว่าการท่องเที่ยวไม่ได้เป็นเพียงสื่อกลางนำความเจริญและการพัฒนาอย่างเดียว การท่องเที่ยวนั้นก็นำมาซึ่งผลกระทบในด้านลบเช่นกัน ยกตัวอย่าง เช่น ความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงปลอดภัยในชีวิต, ความเสี่ยงต่อการดำรงชีพ, การบริโภคทางวัฒนธรรมและการหลั่งไหลของวัฒนธรรมและค่านิยมผิดๆ, การทำลายระบบนิเวศและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ฯลฯ จึงทำให้เกิดแนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนขึ้น เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์ ซึ่งแนวทางดังกล่าวอาจอธิบายความหมาย ความสำคัญ ได้คือ

การอนุรักษ์ (conservation) คือ การใช้ตามความต้องการและประหยัดไว้เพื่อใช้ในอนาคต หรือ หมายถึงการใช้ประโยชน์อย่างมีเหตุมีผลและมีการสร้างสรรค์ (เกษม จันทรแก้วและคณะ, 2541 : 83 อ้างใน ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์, 2543 : 18) ซึ่งระบบการอนุรักษ์จะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ องค์ประกอบด้านความเชื่อ, กฎเกณฑ์ที่ปฏิบัติด้วยกัน และ องค์การที่จัดการภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกคน (คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชนบท 2532 อ้างใน ฟารุ่ง มีอุดร, 2539 : 21) แนวทางการดำเนินการอนุรักษ์แวดล้อมท้องถิ่น (เสรีวัฒน์ สมิทธิ์ปัญญา, 2539 : 156-157 อ้างใน ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์, 2543 : 18-20) สรุปโดยรวม คือ ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกในชุมชนในการใช้, บูรณะ ปรับปรุง การพัฒนา การจัดให้มีการ

ประชาสัมพันธ ฝึกอบรม โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือดำเนินโครงการอนุรักษ์ รวมทั้งจัดตั้งองค์กรหรือสถาบันดำเนินการในการอนุรักษ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในชุมชน และประสานงานหน่วยงานรัฐทั้ง ภายใน-ภายนอก ชุมชนเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนร่วมมือร่วมใจในกิจกรรมลักษณะการพึ่งตนเองโดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นหรือชุมชนช่วยตนเอง

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่มุ่งให้ท้องถิ่นเกิดความรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น บูรณาการพัฒนากับการอนุรักษ์ที่ตอบสนองความต้องการชุมชนและใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพ สร้างความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม (สมภพ คชินธรนันท์, 2541 : 14)

จะเห็นได้ว่า การอนุรักษ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันหลายประการ กล่าวโดยสรุปคือ ประการแรก ทั้งสองแนวทางคำนึงถึงในเรื่องมิติเวลาในอนาคต ในเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมเหมือนกัน ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ประการที่สอง ทั้งสองแนวทางกล่าวถึงบทบาทของชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการกิจกรรมการอนุรักษ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน เพียงแต่แนวทางการอนุรักษ์คำนึงถึงทรัพยากรมากกว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนจะนำผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาผสมผสานให้เกิดความสมดุลในการพัฒนากับการอนุรักษ์ทรัพยากร ซึ่งทั้งสองแนวคิดได้รับการยอมรับมากในปัจจุบัน รวมทั้งการนำมาใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เรียกกันว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย (ที่ประชุม Globe 1990 อ้างใน ปิยพร ทาวิกุล, 2544 : 1) ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็ได้ให้นิยามไว้ทำนองเดียวกันว่า เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยนักท่องเที่ยวจะต้องได้รับความรู้จากการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงและไม่เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทั้งทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ รวมทั้งท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย (อ้างใน ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์, 2543 : 22) หรืออาจกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศน์ คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องใช้ต้นทุนทางธรรมชาติอย่างมีระบบและให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และท้ายที่สุดต้องคืนทุนต่อสังคม ในที่นี้ หมายถึง การให้ท้องถิ่นมีโอกาสตั้งแต่เริ่มรับรู้ ตัดสินใจมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ เหล่านี้ถือเป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ พิจารณาทั้งในทุนธรรมชาติและทุนทางสังคม (ยุวดี นิรัตน์ตระกูล, 2538 : 50)

กล่าวโดยสรุป คือ ต้องมีการพัฒนา 3 ด้านด้วยกัน คือ การพัฒนาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การพัฒนาด้านตลาด เศรษฐกิจของท้องถิ่นและ การพัฒนาคน ซึ่งการท่องเที่ยวแบบนี้ เป็นเสมือนกลยุทธ์หนึ่งในการพัฒนาชุมชน (Earth Summit : Agenda 21, 1992 อ้างใน สุวณี ทรัพย์พิบูลย์ผล, 2544 : 7) จะเห็นได้ว่ากระบวนการท่องเที่ยวแบบนี้ จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น ที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ก่อประโยชน์ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมพัฒนาอย่างมีคุณภาพ (อรรถพ บุญจันทร์, 2544 : 14)

จากประโยชน์การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนที่กล่าวมานี้ ประกอบกับการจัดการท่องเที่ยวดังกล่าวเหมาะสมกับการปกครองในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ได้กำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตน รวมทั้งแนวทางการกระจายอำนาจการจัดการท้องถิ่นและการสร้างความรู้สึกรับผิดชอบของทรัพยากรชุมชนตนเองด้วย ทำให้แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจากรัฐ

อย่างไรก็ตามแม้แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนพยายามสร้างความสมดุลของการพัฒนาแต่ก็ยังก่อปัญหาผลกระทบได้อีก เช่น ผลกระทบด้านความเป็นส่วนตัวอันส่งผลต่อด้านสังคมและวัฒนธรรมหรือผลกระทบด้านระบบนิเวศแวดล้อม รวมทั้งการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม การรบกวนของรายได้ อันจะนำมาซึ่งปัญหาความขัดแย้ง ความเสื่อมโทรมต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้น กิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนนี้ต้องการองค์กรชุมชนไม่ว่าจะมีรูปแบบเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทุกด้าน ถ้าหากชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมหรือมีอำนาจเพียงพอในการร่วมจัดการท่องเที่ยวยั่งยืนก็จะช่วยให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาคน อีกทั้งสามารถจัดสรรผลประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมากขึ้น ส่งเสริมยกระดับคุณภาพชีวิต และยกระดับความเข้มแข็งของชุมชนมากขึ้นทุกระดับ ทั้งด้านนโยบาย, แผนงานหรือโครงการ การปฏิบัติและการประเมินผล (มนัส สุวรรณ, บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และคณะ, 2542 อ้างใน ปิยพร ทาวีกุล, 2544 : 26-27) แม้ว่าสถาบันหรือองค์กรนั้นอาจมีผลประโยชน์แตกต่างกันไปหลายด้าน เช่น ทางธุรกิจ, สวัสดิการสังคม หรือสนองนโยบาย แต่องค์กรเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงพัฒนาจากปัญหาพื้นฐาน ในเรื่องปากท้อง หรือธุรกิจ สวัสดิการมาสู่แนวโน้มด้านสังคมและการเมืองหรือบทบาทในทางสาธารณะต่อไปได้

ในประเด็นของการจัดกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน เราอาจมองประเด็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองนี้ได้ คือ การมองในรูปของกิจกรรมที่สนองตอบนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นนโยบายระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นก็ตาม เช่น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นส่วนสำคัญการดำเนินการท่องเที่ยวเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยเน้นการเพิ่มบทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมมากขึ้น และได้กำหนดแนวทางโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการวางแผน ดัดสินใจ ดำเนินงาน ตลอดจนการประเมินผล เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนหรือนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน ไว้ ดังนี้ คือ การขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่นเพื่อการกระจายรายได้ให้ประชาชนทุกภูมิภาค, การอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเพื่อคงเอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้มากที่สุดและการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (อ้างใน สิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์, 2543 : 24) ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชน การรับรู้ในนโยบาย หรือบทบาททางการเมืองอื่นๆ ด้วย

ที่กล่าวมาแล้วนั้นทำให้เห็นว่ากิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การพัฒนาเปลี่ยนแปลงนั้นมีหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของการรวมกลุ่ม สถาบัน องค์กร, การมีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชน, การเคลื่อนไหวของพลังชุมชน, การสร้างภาวะผู้นำ ฯลฯ ประกอบกับการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนนั้นมักจะกล่าวถึงแต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม กิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองนั้นจึงเป็นกรณีศึกษาที่น่าสนใจว่าจะส่งผลอย่างไรบ้างต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง

สำหรับพื้นที่ที่นำมาศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ หมู่บ้านแม่กำปอง ต.ห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จ.เชียงใหม่ ที่มีการดำเนินกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนโดยชุมชน ซึ่งมีสภาพทางกายภาพทั่วไป โครงสร้างประชากรและการดำเนินกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน สรุปได้โดยสังเขป คือ

สภาพทางกายภาพทั่วไป

บ้านแม่กำปอง ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 3 ต.ห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จ.เชียงใหม่ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณ 98% เป็นเขตภูมิเขา เนินเขา ความสูงโดยเฉลี่ยสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 1,300 เมตร มีพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ มีพืชพรรณไม้หลากหลายชนิด มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง มีทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว อันได้แก่ น้ำตก, พืชพรรณธรรมชาติ สมุนไพรต่างๆ มีสภาพอากาศเย็นตลอดทั้งปี จึงเหมาะสมกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

โครงสร้างประชากร

บ้านแม่กำปอง มีประชากรทั้งหมด 418 คน เป็นชาย 216 คน และเป็นหญิง 202 คน ซึ่งมีผู้อยู่ในช่วงวัยทำงาน (อายุ 20 – 59 ปี) จำนวน 265 คน ตั้งถิ่นฐานเป็นหมู่บ้านเล็กๆ แบ่งเป็นกลุ่ม หรือ เรียกว่า ป๊อก, ปาง จำนวน 6 ปาง ก่อตั้งมาประมาณ 100 กว่าปี โดยประชาชนส่วนใหญ่อพยพมาจากอำเภอดอยสะเก็ด การประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นการเก็บและทำใบเมี่ยงขาย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดต่อกันมา ความเชื่อด้านศาสนาชาวบ้านนับถือศาสนาพุทธ มีประเพณีแบบชาวล้านนาทั่วไป

ความสัมพันธ์ในชุมชนยังคงเป็นระบบเครือญาติและระบบอุปถัมภ์ มีการรวมกลุ่มที่หลากหลายเพื่อช่วยเหลือกัน ไม่ว่าจะเป็นจุดประสงค์ทางเศรษฐกิจหรือสังคม การเมือง ก็ตาม เช่น กลุ่มแม่บ้าน, กลุ่มสมาชิกสหกรณ์ไฟฟ้า, กลุ่มหนุ่มสาว(กลุ่มเยาวชน), กลุ่มผู้สูงอายุ, กลุ่มสมุนไพร, กลุ่มผู้ปลูกเมี่ยง ปลูกกาแฟ, กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ โดยการรวมกลุ่มมีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งกำลังพยายามผลักดันให้มีโครงสร้างชัดเจนขึ้นเพื่อให้ชาวบ้านมีความรับผิดชอบต่อชุมชนมากขึ้น และมีโอกาสในการต่อรอง ขอความช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆ หรือสามารถนำมาพัฒนาชุมชน กลุ่มตนเองเข้มแข็งขึ้น (พรมมินทร์ พวงมาลา และคณะ, 2545)

การดำเนินกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน

ด้วยเหตุผลที่หมู่บ้านแม่กำปองมีสภาพทางกายภาพที่เหมาะสม ทั้งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทัศนียภาพที่งดงาม ไม่ห่างไกลจากตัวเมืองเชียงใหม่มากนัก ประกอบกับโครงสร้างประชากรที่น่าสนใจในวิถีชีวิตและรายได้จากการทำเมี่ยงลดลง เพราะความต้องการบริโภคมีน้อยลง ทำให้แนวความคิดการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนเกิดขึ้น เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นรายได้เสริมและเป็นการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านให้เป็นที่รู้จัก แต่การจัดการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่ผ่าน

มาประสบปัญหาความเสื่อมโทรมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความเสื่อมโทรมด้านกายภาพ ของระบบนิเวศแวดล้อมทั่วไป หรือความเสื่อมโทรมด้านสังคมวัฒนธรรม และในหมู่บ้านแม่กำปองนี้ มีนักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามามากขึ้นเรื่อยๆ จนหลายฝ่ายเกรงว่าจะมีปัญหาตามมาหลายประการ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำ และชาวบ้านจึงหันมาใช้แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนนั้นต้องการปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือท้องถิ่นชุมชนมีส่วนร่วม ดังนั้นหมู่บ้านแม่กำปองภายใต้การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว, หน่วยงานอนุรักษ์ต้นน้ำแม่ลายแม่ออน, สหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่, กรมส่งเสริมการเกษตรฯ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยภาค เป็นต้น ได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อหาและพัฒนารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนที่เหมาะสม กิจกรรมที่ผ่านมาประกอบไปด้วยหลายกิจกรรม เช่น การจัดทำโครงการวิจัยโดยชุมชนในการหารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน, การประชุมชี้แจงชาวบ้าน เรื่องการจัดกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนและอภิปรายผลดี-ผลเสียเพื่อพิจารณาร่วมกันเป็นแผนการดำเนินการของหมู่บ้าน, การคัดเลือกคณะกรรมการจัดการท่องเที่ยวหมู่บ้านโดยชุมชนเพื่อเป็นตัวแทนดำเนินการ ฯลฯ รวมทั้งยังมีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมต่อไปอีกด้วย กิจกรรมที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้าน ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงในวิถีชีวิต, การเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและค่านิยม วัฒนธรรม มลภาวะชุมชน หรือ การสร้างงาน สร้างรายได้, การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นต้น ซึ่งเกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ มากมาย เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน, ปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากร ด้านการกระจาย หรือการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่างๆ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของ ชุมชน การมีส่วนร่วม ทั้งในแง่ปัจเจกชนหรือองค์กร สถาบันชุมชนแม้ว่าจะไม่เป็นทางการหรือมีโครงสร้างหลวมๆ ก็ตาม อันสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ ประกอบกับแนวคิดเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนนี้ได้กลายเป็นนโยบายหลักของชุมชนโดยได้คัดเลือกเป็นนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้ทุกคนในชุมชนได้รับผลจากกิจกรรมนี้

ด้วยเหตุผลต่างๆ ข้างต้น ผู้วิจัยได้เลือกเอากิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแบบในการศึกษากิจกรรมชุมชนและได้เลือกพื้นที่นี้ใช้ในการศึกษากิจกรรมชุมชนในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเมืองอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทประชาชนท้องถิ่นและบทบาทชุมชนในกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน

2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อชุมชนด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเรียนรู้ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน อันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การดำเนินกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนของประชาชนท้องถิ่นทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น และการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าวส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางการเมืองของชุมชน ทั้งความเสมอภาคทางการเมือง, สมรรถภาพระบบการเมืองและโครงสร้างระบบการเมือง

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบบทบาทของชุมชนในการจัดกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน
2. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
3. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมชุมชนอื่นๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาชุมชน อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ
4. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป